

Poselství Svatého otce Františka k 32. světovému dni mládeže 2017

„Veliké věci mi učinil ten, který je mocný“ (Lk 1,49).

Drazí mladí,

znovu se vydáváme na cestu po úžasném setkání v Krakově, kde jsme oslavili 31. světový den mládeže a Jubileum mladých v rámci Svatého roku milosrdenství. Nechali jsme se vést svatým Janem Pavlem II. a svatou Faustinou Kowalskou, apoštoly Božího milosrdenství, abychom našli konkrétní odpovědi na výzvy naší doby. Prožili jsme silnou zkušenost bratrství a radosti, byli jsme znamením naděje pro svět. Různé vlajky a jazyky nebyly důvodem ke střetům a rozdělení, nýbrž příležitostmi, abychom otevřeli brány našeho srdce a stavěli mosty.

Na konci Světového dne mládeže (SDM) v Krakově jsem označil příští cíl našeho putování, které nás – s pomocí Boží – dovede do Panamy v roce 2019. Na této cestě nás bude doprovázet Panna Maria, kterou všechna pokolení blahoslaví (srov. Lk 1,48). Následující etapa naší cesty je spojena s předcházející, zaměřenou na blahoslavenství, pobízí nás však jít dál. Přeji si, abyste vy, mladí lidé, kráčeli nejen se *vzpomínkou* na minulost, ale také s *odvahou* v přítomnosti a s *nadějí* do budoucnosti. Tyto postoje, vždy přítomné u mladé dívky z Nazareta, nacházíme jasně vyjádřené v mottech vybraných pro příští tři SDM. Tento rok (2017) se budeme zamýšlet nad Mariinou vírou, když v *Magnificat* řekla: „Veliké věci mi učinil ten, který je mocný“ (Lk 1,49). Motto pro příští rok (2018) „*Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha*“ (Lk 1,30) nás povede k meditaci nad láskou plnou odhodlání, se kterou Panna Maria přijala andělovo zvěstování. SDM 2019 bude inspirován slovy: „*Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!*“ (Lk 1,38), což byla Mariina nadějeplná odpověď andělovi.

V říjnu 2018 bude církev slavit biskupskou synodu na téma: *Mladí lidé, víra a rozlišování povolání*. Budeme se ptát na to, jak vy, mladí, prožíváte zkušenost víry uprostřed výzev naší doby. Také se budeme zabývat otázkou, jak v životě dožít a rozlišovat povolání v širokém smyslu, tedy k manželství, v laickém a profesním prostředí, či k zasvěcenému životu a ke kněžství. Přeji si, aby mezi cestou, která povede na Světový den mládeže v Panamě, a cestou synody byla veliká souhra.

Naše doba nepotřebuje „pohovkovou mládež“

Podle Lukášova evangelia Maria poté, co přijala andělovo zvěstování a odpověděla svým „ano“ na volání stát se matkou Spasitele, vstane a spěchá navštívit svou sestřenicí Alžbětu, která je v šestém měsíci těhotenství (srov. Lk 1,36.39). Maria je velmi mladá. To, co jí bylo zvěstováno, je nesmírným darem, ale nese s sebou také velikou výzvu. Pán ji ujistil svou přítomností a pomocí, ale stále tu je řada věcí, které v její mysli a srdci nejsou jasné. Avšak Maria se nezavírá doma, nenechá se ochromit strachem ani pýchou. Maria není ten typ člověka, který proto, aby se cítil dobře, potřebuje dobrou pohovku, ve které se bude cítit pohodlně a bezpečně. Není to „pohovková dívka“ (srov. *Promluva papeže Františka při vigílii SDM*, Krakov, 30. 7. 2016). Potřebuje-li její sestřenice, která je již starší, pomoc, neotálí a ihned se vydává na cestu.

Cesta do domu Alžběty je daleká: nějakých 150 km. Ale dívka z Nazareta, podněcována Duchem Svatým, se před překážkami nezastaví. Bezpochyby jí dny cesty pomohly přemýšlet o úžasné události, na které se podílela. To samé zažíváme my, když se vydáváme na pouť; během cesty si uvědomujeme životní události, můžeme pronikat do jejich významu a prohlubovat své povolání, které se odhaluje při setkání s Bohem a ve službě druhým.

Veliké věci mi učinil ten, který je mocný

Setkání mezi oběma ženami, mladší a starší, je plné přítomnosti Ducha Svatého a plné radosti a úžasu (srov. Lk 1,40–45). Obě matky, stejně jako synové, které nosí ve svém lůně, téměř tančí

radostí. Alžběta, na kterou udělá dojem Mariina víra, zvolá: „Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána“ (Lk 1,45). Ano, jeden z největších darů, který Panna přijala, je víra. Věřit v Boha je nedocenitelný dar. Vyžaduje však, abychom ho také přijali. Kvůli tomu Alžběta blahoslaví Marii. Ona zas odpoví zpěvem *Magnificat* (srov. Lk 1,46–55), kde nalezneme slova: „*Veliké věci mi učinil ten, který je mocný*“ (Lk 1,49).

Mariina modlitba je revoluční. Je to zpěv mladé ženy plné víry, vědomé si svých omezení, ale důvěřující v Boží milosrdenství. Tato pokorná a odvážná žena vzdává Bohu díky, protože shlédl na její poniženost a uskutečnil dílo spásy ve svém lidu, mezi chudými a pokornými. Víra je srdcem celého Mariina příběhu. Její chvalozpěv nám pomáhá chápat, že Boží milosrdenství je motorem dějin jak každého z nás, tak lidstva jako celku.

Když se Bůh dotkne srdce mladého chlapce nebo dívky, jsou najednou schopni velkolepých věcí. „Veliké věci“, jež učinil v Mariině životě ten, který je mocný, k nám mluví o cestě našeho života: že to není bezcílné bloumání, nýbrž putování, které i se všemi svými nejistotami a trápeními nachází své naplnění v Bohu (srov. *Promluva před modlitbou Anděl Páně*, 15. 8. 2015). Řeknete mi: „Otče, ale já jsem tak omezený, jsem hříšník. Co můžu dělat?“ Když nás Pán volá, nemyslí na to, čím jsme nebo co jsme udělali. Naopak, ve chvíli volání má před sebou to, co bychom mohli udělat, všechnu lásku, kterou jsme schopni nabídnout. Jako mladá Marie můžete svůj život proměnit v nástroj na zlepšení světa. Ježíš vás volá, abyste zanechali svoji stopu v životě, stopu, která poznamená dějiny, vaše dějiny i dějiny mnohých (srov. *Promluva papeže Františka při vigílii SDM*, Krakov, 30. 7. 2016).

Být mladý neznamená být odtržen od minulosti

Maria je starší dospívající dívka, jako mnozí z vás. V *Magnificat* však zpívá chvalozpěv o svém národě a jeho dějinách. To nám ukazuje, že být mladý neznamená být odtržen od minulosti. Naše osobní dějiny jsou součástí dlouhého sledu událostí, společné cesty, která nás po staletí předcházela. Jako Marie patříme do nějakého národa. Dějiny nám ukazují, že i když církev plave po rozbouraném moři, Boží ruka ji vede a umožňuje jí překonat obtížné chvíle. Pravá zkušenost církve není jako nějaký *flashmob*, na kterém se sejdeme, udělá se *představení* a pak si jde každý svou cestou. Církev v sobě nese dlouhou tradici, která se předává z generace na generaci a která se zároveň obohacuje zkušeností každého jednotlivce. Také vaše historie má své místo v dějinách církve.

Připomínání minulého slouží k tomu, abychom přijali nová díla, která chce Bůh uskutečňovat v nás a naším prostřednictvím. Pomáhá nám, abychom se stali jeho nástroji, spolupracovníky na jeho plánech spásy. Také vy mladí, když ve svých životech rozpoznáte milosrdné a všemohoucí skutky Boží, můžete uskutečnit veliké věci a převzít velikou zodpovědnost.

Rád bych vám položil několik otázek: *Jak „uchovávejte“ ve své paměti události, zkušenosti svého života? Co děláte se skutky a obrazy uloženými ve vašich vzpomínkách?* Někteří z vás, zranění životními okolnostmi, by rádi „zresetovali“ svou minulost, využili právo na zapomnění. Rád bych vám však připomněl, že není světce bez minulosti ani hříšníka bez budoucnosti. Perla se rodí tam, kde se zranila ústřice. Ježíš může svou láskou uzdravit naše srdce a proměnit naše zranění v pravé perly. Jak říkával svatý Pavel, Pán ukazuje svou sílu na naší slabosti (srov. 2. Kor 12,9).

Ale naše vzpomínky se nemají hromadit jako v paměti hard disku. Všechno nelze skladovat ve virtuálním úložišti. Musíme se učit proměňovat události z minulosti v dynamickou zkušenost, nad kterou se můžeme zamyslet a vzít si z ní ponaučení a smysl pro naši přítomnost i budoucnost. Objevit červenou nit Boží lásky, která spojuje celou naši existenci, je úkolem obtížným, ale potřebným.

Mnozí říkají, že vy mladí lidé jste zapomnětliví a povrchní. Rozhodně nesouhlasím. Je však třeba uznat, že v dnešní době musíme znovu získat schopnost reflexe vlastního života a její promítnutí do budoucnosti. Můžeme mít v životě mnoho vzpomínek, ale kolik z nich je skutečně součástí naší paměti, má význam pro naše srdce a dává smysl naší existenci? Tváře mladých se na „*sociálních sítích*“ objevují na spoustě fotografií, které poukazují na více či méně reálné události, nevíme však, kolik z toho je skutečný „příběh“, zkušenost, kterou můžeme vyprávět, která má cíl a smysl. Televizní pořady jsou plné takzvaných „*reality show*“, ale to nejsou reálné příběhy, jsou to pouze minuty, co běží před kamerou, v nichž postavy prožívají den bez nějakého záměru. Nenechte se oklamat tímto falešným obrazem skutečnosti. Buďte hlavními postavami svých dějin, rozhodněte si svou budoucnost.

Jak být spojeni a následovat Mariin příklad

O Marii se říká, že všechny věci uchovávala a rozmyšlela o nich ve svém srdci (srov. *Lk 2,19.51*). Tato prostá dívka z Nazareta nás svým příkladem učí uchovávat v paměti životní události, znovu poskládat dohromady a spojit jednotlivé fragmenty, které takto mohou vytvářet mozaiku. Jak se můžeme v tomto smyslu konkrétně cvičit? Dám vám pár návrhů.

Na konci každého dne se můžeme na pár minut zastavit a připomenout si pěkné chvíle, výzvy, to, co nám vyšlo, a také to, co dopadlo špatně. Tak můžeme před Bohem i před sebou samými vyjádřit své pocity vděčnosti, pokání a důvěry. Také si je můžete, chcete-li, poznamenat do poznámkového bloku, jakéhosi duchovního deníku. To znamená modlit se v životě, životem a za život. To vám rozhodně pomůže lépe chápat veliká díla, která Pán činí pro každého z vás. Jak říkával svatý Augustin, Boha můžeme nalézt v rozlehlých končinách naší paměti (srov. *Vyznání*, Kniha X., 8,12).

Když čteme *Magnificat*, uvědomujeme si, jakou znalost Božího slova Maria měla. Každý verš tohoto chvalozpěvu má svoji paralelu ve Starém zákoně. Mladá Ježíšova matka dobře znala modlitby svého lidu. Jistě ji je naučili její rodiče a prarodiče. Jak důležité je předávání víry z jedné generace na druhou! V modlitbách, které nás naučili naši předkové, v duchovním životě prožívaném v kultuře prostých lidí, kterou známe jako *lidovou zbožnost*, je ukrytý poklad. Maria přejímá dědictví víry svého lidu a z něj skládá zpěv, který je naprosto jejím a zároveň je hymnem celé církve, která jej zpívá s ní. Abyste také vy, mladí lidé, mohli zpívat svůj vlastní *Magnificat* a učinit ze svého života dar pro celé lidstvo, je podstatné, abyste byli spojeni s historickou tradicí a modlitbou těch, kteří nás předešli. Proto je důležité dobře znát Bibli, Boží slovo, číst jej každý den a konfrontovat jej s vaším životem, vykládat každodenní události ve světle toho, co vám Pán říká v Písmu svatém. V modlitbě a v rozjímavém čtení Bible (tzv. *Lectio divina*) Ježíš učiní, že vaše srdce bude hořet, a osvítlí vaše kroky i v nejtěžších chvílích vašeho života (srov. *Lk 24,13–35*).

Maria nás učí žít v eucharistickém postoji, tedy vzdávat díky, rozvíjet chválu a nezůstávat uzavřeni v problémech a obtížích. V dynamice života budou zítra dnešní prosby důvodem k díkůvzdání. Tak bude vaše účast na mši svaté a slavení svátosti smíření zároveň vrcholem i výchozím bodem; váš život se bude obnovovat každý den skrze odpuštění a proměnění se v trvalou chválu Všemohoucího. „Důvěřujte paměti Boha: [...] jeho paměti je něžné srdce, které se raduje, když definitivně maže každou stopu naší špatnosti“ (*Homilie při mši svaté na závěr SDM*, Krakov, 31. 7. 2016).

Viděli jsme, že *Magnificat* vytryskl z Mariina srdce ve chvíli, kdy se setkala se svojí starší sestřenicí Alžbětou. Ta svou vírou, bystrým pohledem a svými slovy pomáhá Panně Marii lépe pochopit velikost Božího jednání v ní, poslání, které jí On svěřil. A co vy? Uvědomujete si, jakým neobyčejným zdrojem bohatství je setkání mezi mladými a starými? Jakou důležitost přikládáte vašim prarodičům? Celkem pochopitelně toužíte „vzlétnout“, nesete si ve svém srdci mnoho snů. Avšak potřebujete moudrost a pohled starších. Než nastavíte svá křídla větru, je nutné, abyste objevili své kořeny a vyslechli si svědectví těch, kteří vás předešli. Poznávání minulých událostí a schopnost k nim zaujmout stanovisko je jediná možnost, jak vytvářet budoucnost, která bude mít

smysl (srov. *Amoris Laetitia*, 191,193). Vy mladí máte sílu; staří paměť a moudrost. Jako Marie vůči Alžbětě obraťte svůj zrak ke starším, ke svým prarodičům. Budou vám vyprávět věci, které uchvátí vaši mysl a dojmou vaše srdce.

Kreativní věrnost k vytváření nových časů

Je pravda, že jste mladí a že je pro vás právě proto obtížné uznat důležitou hodnotu tradice. Mějte dobře na paměti, že to neznamená být tradicionalisty. Ne. Když Maria v evangeliu říká, že „veliké věci mi učinil ten, který je mocný“ (*Lk 1,49*), naráží na to, že „veliké věci“ neskončily, nýbrž i nadále se dějí v přítomnosti. Nejedná se o nějakou vzdálenou minulost. Schopnost připomínat si minulost neznamená stát se nostalgickými nebo lpět na určitém historickém období, nýbrž dokázat rozpoznat vlastní kořeny, abychom se vždy mohli vrátit k tomu zásadnímu a pustit se s kreativní věrností do budování nových časů. Bylo by vážným problémem – a nikomu by to neprospělo – podporovat ochromenou paměť, která nutí dělat stejné věci stále stejně. Je velkým Božím darem vidět, že mnozí z vás, se svými nejistotami, sny a otázkami, čelí těm, kteří si myslí, že věci nemohou být jinak.

Společnost, která si cení pouze přítomnosti, má tendenci znehodnocovat to, co je dědictvím minulosti, jako například instituci manželství, zasvěceného života nebo kněžského poslání. Ty se nakonec považují za již překonané formy, bez jakéhokoli smyslu. Lidé si myslí, že je lepší žít v situaci nazvané jako „otevřená“ a chovat se v životě jako v nějaké *reality show*, bez cíle a směru. Nenechte se oklamat. Bůh přišel, aby všemi směry rozšiřoval obzory našeho života. On nám pomáhá dávat správnou hodnotu minulosti a plánovat šťastnou budoucnost. To je však možné, jedině pokud zažijeme autentické zkušenosti lásky, které nám pomáhají objevovat Pánovo povolání a přitakat k němu. A to je také jediná věc, která nás činí skutečně šťastnými.

Drazí mladí, svěřuji mateřské přimluvě Blahoslavené Panny Marie naše putování do Panamy, stejně tak jako přípravy příští biskupské synody. Zvu vás, abyste si připomněli dvě důležitá výročí, která připadají na rok 2017: tři sta let od objevení sochy Panny Marie z *Aparecidy* v Brazílii a sto let od zjevení ve Fatimě v Portugalsku, kam, dá-li Bůh, pojedu na pout' v následujícím měsíci květnu. Svatý Martin de Porres, jeden z patronů Latinské Ameriky a SDM 2019, míval ve své pokorné každodenní službě zvyk přinášet nejkrásnější květiny Marii jako znamení své synovské lásky. Stejně jako on rozvíjejte i vy blízký a přátelský vztah s Pannou Marií, svěřujte jí své radosti, obavy a starosti. Ujišťuji vás, že nebudete litovat.

Kéž se mladá dívka z Nazareta, která po celém světě přijala tisíce tváří a jmen, aby se přiblížila svým dětem, přimlouvá za každého jednoho z nás a pomáhá nám hlásat veliké skutky, které Pán uskutečňuje skrze nás.

Ve Vatikánu 27. února 2017 v den památky sv. Gabriela od Bolestné Matky Boží

FRANTIŠEK